

PROPRIETAR — DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Datorie uitată

Rândurile ce urmează vor părea dictate de sentimentul, firesc dar îngust, al patriotismului local. În realitate însă ele sunt de interes general. Atrag atențiunea, țară și țară, asupra unei datorii de ordin național.

E vorba de Blaj. De paradoxalul său destin atât de mare, unic în istoria românească; și atât de neînsemnat, mai puțin decât modest, că înfățișare externă. Un sat, care cuprinde totuși capitole atât de importante din cartea trecutului nostru. — Contrastul e izbitor. Până ieri, el a putut fi și un titlu de mândrie pentru noi. I-se cunoștea doar taina. Se știa bine că această modestie extremă este cununa unui martiriu glorios. Blajul a fost oprimat, a fost înăbușit de dominația străină care ar fi voit să sugrume spiritul lui Inochentie ce iradia de aici peste Ardeal.

Era firesc și normal ca, deodată cu împlinirea visului de dragul cărui Blajul a fost înecat în praf și în noroi, această stare de lucruri să se schimbe. Un elementar simț de dreptate și de prevedere națională pretindea să se dea bătrânel cetății de școli o haină nouă, de sărbătoare, vrednică de trecutul și de rosturile ei viitoare. — Din nenorocire nu s'a făcut așa. După două decenii, ne găsim aproape tot acolo unde am fost.

Ceva s'a făcut, nu-i vorba. În primul rând din partea aceleiași Biserici care a creat această fortăreață a sufletului românesc. S'au mai înălțat câteva școli. S'a aprins deasupra slovelor lumina electrică. — Dar Statul? A pleștuit o stradă și, la stăruințele cetățenilor, susținute cu toată hotărârea de marele răposat care a fost mitropolitul Vasile, a decretat Blajul reședință de județ. Pe hârtie întâi. Pe încetul, și în realitate. Abia zilele trecute s'a făcut un pas important în această direcție: după serviciile administrative care sunt act de ani de zile, ni-a venit în sfârșit și Administrația Financiară cu Banca Națională. Ne bucurăm cu atât mai mult, cu cât tocmai aceste instituții ne erau mai necesare. — S'a schimbat însă prin această aspectul educațional al Blajului? S'a realizat oare progresul urbanistic strict necesar? Nici decât. Ne-au mai sosit câțiva tovarși care să împartă cu noi frățeste pravul și noroiul secular. Atât. Incoio nimic nou. Apă nu-i. Bate nu-i. Canalizare nu-i. Trotuare, doar pe străzile principale. Nu există, se pare, nici măcar un plan de sistemizare și noule clădiri se fac mult-puțin la întâmplare, după gustul și capriciul atât de ciudat al singuraticilor. — În rezumat: politicește Blajul este reședință de județ; în realitate același sat care a fost două veacuri deorădul Deosebirea e numai aceasta: umilirea din trecut a fost o mândrie, cea de acum e o rușine și o pagubă.

Nu pentru Blaj, ci pentru neam. Fiindcă Blajul — cum spunea nu de mult d. Ghibu — este al neamului. Ridicarea lui este o problemă de afirmare națională. Azi și în viitor.

Muncă și odihnă

— Reflexii asupra unei legi a firii și îndatorire a existenței omenești —

(+). Măsura cărmuirii noastre politice de a se prăznuia ziua de întâiul Maiu ca sărbătoare a muncii e pe cât de binevenită, pe atât de întemeiată din punct de vedere filosofic-etic. Totul e svăcnire de viață și totul e simfonie a muncii în această lună a pomilor în podoabă de floare, a holdelor și pașiștelor înverzite, a cântecului mai cu foc ca oricând al înaripatelor și a sburdălniciei tuturor viețuitoarelor. Și totul îl îndeamnă și pe regele creațiunii, pe om, să prindă sensul vieții în această descătușare de energii ce-și caută și își realizează forme vii, concrete, tot mai desăvârșite, amăsurat ideii divine pe care trebuie s'o întruchipeze vizibil. — E un imn dumnezeesc munca, și fericiți cei cari știu să-l cânte cu toată ființa lor! Prin aceasta se apropie mai mult decât prin orice de Ziditorul-a-toate care-i în veșnică activitate — e act pur — și care se actualizează în permanență.

„Tatăl meu până acumă lucrează”, zice Mântuitorul. Ca să adaugă: „Și eu lucrez”. Fiul omului așa înțelege existența pământească: clădire, fără încetare. Clădire într'ale spiritului și într'ale materiei. Căci asta-i viața: mișcare. Via în motu. Mișcare, înaintare spre tot mai bine, spre tot mai desăvârșit. Rămânerea pe loc, inacțiunea, e moarte. Iar moartea e ger, e întunec, e încremenire, e lipsă de bucurie. Și nu moartea o vrea Dumnezeu, ci viața, — osteneala care pe muritori să-i ducă la nemurire, la lumina neînserată, la deplinătatea vieții celei de vecl.

Pasărea e lăsată de Făcătorul spre sbor, — vorba dreptului Iov — omul spre osteneală. Chiar și raiul pământesc a fost dat strămoșului Adam ca să-l muncească, nu ca să petreacă în el în dulce far niente. Drept că, înainte de a cădea în păcat, munca omului n'ar fi avut amărăciunea de mai apoi: Intru sudoarea feței tale îți vei agonisi pâinea ta. Dar de muncit tot ar fi trebuit să muncească. Ar fi avut însă numai bucuria fericoitoare a conștiinței că muncind împlinește voia Părintelui ceresc și face îndestul și unei legi universale a firii, carea i-ar fi fost și ea prietenă zimbătoare și numai bunăvoință, nu strălu cu fereală, ca acum, dela care nu poate scoate nimic fără strădanii amarnice. (După apă adesea trebuie să meargă departe ori să sape adânc; aurul, argintul, fierul, cărbunii, petrolul, sarea ș. a. trebuie să-le caute și să-le scoată, cu greu, din mine și puțuri; pentru ca s'ajungă la pâine, trebuie să asude mult în prealabil la arat, semănat, grăpat, plivit, secerat, treerat, etc).

Dar și în starea de acum a lucrurilor munca e o adevărată binefacere pentru om. Moraliștii și psihologii au constatat la fel că

munca, departe de a înjosi și amări viața, o înalță o înfrumusețează și-i adevărat izvor de bucurii și mângăieri pe cari nu le cunosc trândavii. Gândul de a fi produs ceva fie ca scriitor, fie ca plugar, artist, muncitor cu palma, meseriaș ori în orice altă calitate de muncitor, e dintre acelea cari te ridică în ochii proprii, îți dă gust de viață, dă sens trăirii tale, îți dă nobleță. „Munca e nobleță”, cum zice un scriitor francez, „pentru că ea reprezintă un fel de activitate prevăzătoare, inteligentă și liberă, care nu aparține deplin decât aceleia dintre făpturile lui Dumnezeu, căreia i-a rânduit să cărmulească lumea. Și mai e (munca) nobleță pentru că purificând omul de multe din ispitele sale și scăpându-l de mizeria economică și de servituții materiale, îl ridică și îl pregătește pentru viața de libertate și de contemplație — adică spre deplina deprindere a demnității omenești. Și nici această demnitate nu-i totul: omul care cugetă, ori cel care se roagă, e superior omului care nu lucrează decât cu brațele. Sau, mai bine zis: cea mai mare valoare umană a lucrului săvârșit cu brațele este aceea de a-l ajuta, tainic, pe înțelept ori pe sfânt, să se nască în muncitorul cu brațele”. (P. Henri Simon).

Cu alte cuvinte: trebuie pus suflet în munca ce săvârșim. Age quod agis! Munca e un fel de slujbă sfântă și sfințitoare. Dar numai dacă lucrul pe care-l facem e privit prin prisma eticului evanghelic și e făcut în lumina și cu căldura ce vine de sus. — Aceasta nu-i lertat să se uite niciodată și de nimeni. Nici de muncitorul cu palmele nici de cel cu creierul. În zile de rând, ca și în sărbători. Pentru că și distracția e un fel de muncă, ce poate înălța, dar poate și păcătoși. Lipsa dela sf. slujbă, pierderea de vreme între pahare și cărți de joc, fandoseala ostentativă, spectacolele excitante, nu numai că nu aduc dorita destindere de nervi și sufletească, ci chiar întors: măresc tulburarea și oboseala și potențează uritul de viață. Chiar și în fermecătoarea lună Maiu. Și pentru ca aceasta să nu fie, grija de felul cum folosesc muncitorii timpul lor liber e una dintre marile datorințe ale celor ce-i au în subordine. De prisos să spunem că numai bucura ne putem când vedem că și acestel probleme începe să i-se dele atenție și la noi. Să apucăm odată bine și faptic în alvie creștină, și binecuvântarea Domnului se va revărsa îmbelșugată peste noi și peste toate înfăptuirile noastre.

Jertfă pentru țară. Creațoare a conștiinței naționale, preoțimea Bisericii românești unite a fost în toată vremea întâia la datorie și la jertfă pentru neam. Mai viu decât oricând

trăiește în generația de astăzi acest sentiment moștenit dela străbuni. Privind zările ce se întindecă deasupra țării, ea s'a grăbit printre cel dintâi să-și ofere obolul de jertfă pentru asigurarea granițelor. În urma ofertelor primite dela Protopoplate, I. P. S. Mitropolitul ALEXANDRU a expediat cu mare bucurie D-lul primministru și d-lul Ministru al Cultelor, în 30 Aprilie, telegrama următoare:

„Preoțimea întreagă din arhidieceza Blajului, cu unanim entuziasm, oferă leafa sa pe o zi pentru nevoile apărării naționale. Suma cuvenită se va vărsa din salariul lunii Mai“. — Era fîresc ca Ministerul să la cu plăcere cunoștință de acest gest pilduitor. Ceace s'a și întâmplat. I. S. mitropolit Alexandru a primit încurând următorul răspuns telegrafic dela d. ministru al cultelor, N. ZIGRE: „Mulțumesc I. P. S. Voastre și preoțimei din arhidieceza Blajului, pentru dovada de entuziat patriotism pe care ați dat-o contribuind la fondul înarmare a țării“. — La fel glăsuiește și telegrama trimisă de d. Primministru ARMAND CĂLINESCU: „Mulțumesc I. P. S. Voastre și preoțimei din arhiepiscopia Blajului pentru subscrierea ce a făcut pentru sporirea fondului apărării naționale.“

Impărtașania copiilor

2. Dintre multele motive cari îndeamnă la pregătirea copiilor pentru prima Impărtașanie, schițez la acest loc câteva.

Coloanele sfințeniei — la care trebuie să tindă oricare creștin — sunt tocmai mărturisirea și cuminecarea bine făcută. Insuși sfântul pedagog Don Bosco spunea că toată forța sistemului său de educație consistă în mărturisirea și cuminecarea deasă. Oricât de deasă ar fi însă primirea sf. taine, dacă această materială primire nu e întovărășită de bunele dispoziții ale subiectului nu vor produce nimic în sufletul lui: va fi sămănță aruncată în pietriș, raze de soare căzute în pustiu. Iar ca subiectul

acestor sf. taine să aibe dispozițiile cât mai bune, trebuie educat pentru aceasta; educație ce nu se poate face mai cu mare folos decât pregătindu-l serios pentru cea dintâi unire a inimii sale cu bunul nostru Mântuitor. Iată de ce prima Impărtașanie trebuie pregătită cu o deosebită grijă. Card. Lépicier zice că ministerul preoțesc este în mod eminent minister euharistic. Dar, cutez a spune, că acest minister nu va aduce nici pe departe roadele dorite, dacă în parohie nu se organizează ziua primei Cuminecări, atât pentru copii, cari vor deveni buni parohieni, cât pentru părinții lor, pe cari această zi va trebui să-i scuture din lăncezala sufletească în care poate că au căzut, și apoi pentru ceilalți asistenți, pentru cari sărbătoirea primei Cuminecări, va fi o zi de înălțare sufletească.

Nici când credința nu a fost așa de vie și de tare ca în primele veacuri, când sângele lui Isus Euharisticul, era dat și copiilor cari încă sugeau. Și asta chiar aici în Orient.

E adevărat că Biserica noastră răsăriteană nu are dispozițiuni speciale în privința împărtașirii copiilor. Dar vechiul uz al acestei Biserici, decretul Capilor ei, exemplele date de sfinți, și mai ales porunca lui Isus (Vezi: Io. 6, 54), nu ne pot nici cum dispensa dela această datorie ce o avem față de cele mai frumoase flori ale parohiei: copiii!

Nu poate fi preot care să nu-și amintească cu duioșie de unul din cele mai delicate episoade lăsate de pontificatul lui Pius XI. În 19 Iulie 1928, Sfântul Părinte, făcând să cadă rigida maiestate a protocolului — deși era credincios conservator al obiceiurilor — voi să împărtașască cu propria-i mână, în basilica Sf. Petru, trei copile de șase ani, în urma îndrăznelii uneia dintre ele, venită cu trenul la Roma, cu dorința anume de a primi pe Isus pentru întâia dată, din mâinile Vicarului Său.

Gestul lui Pius XI e cel mai măreț comentariu al decretului „*Quam singulari*“, dat de sfântul său predecesor, Pius X și trebuie să fie cel mai plăcut imbold de a simți plăcerea

distribuirii Trupului Isusului ce se frânge pe altare, cu mâinile noastre, micilor în cari se sădit dorul după Isus.

În fața gestului Papei cadă și în Biserica noastră rigida obișnuință de a nu ne ocupa de împărtașania copiilor! (Stărsit)

Pr. Eugen Popa

În chestiunea schimbării religiei „Legea pentru regimul general al cultelor“ reglementează și modalitățile trecerii dela un cult la altul. Dispozițiile ei sunt destul de înțelepte. Totuși nu odată s'au încercat interpretări tendențioase. Totdeauna, firește, în paginile noastre și în folosul altora.

Așa a făcut, între altele, Prefectura Județului Arad care, la stăruințele episcopiei ortodoxe de acolo, a ordonat tuturor pretorilor să dea un tâlc interesant articolului 46 din numita lege. Spunea Prefectura că la eventualele treceri dela biserica ortodoxă la alte culte, ofițerul stării civile este obligat să ceară dovada dată de preotul ortodox că respectivul nu are nici un obligament material față de biserica ortodoxă. E ușor de înțeles efectul: nimeni nu mai fi putut părăsi legal ortodoxia, fiindcă preotul ortodox refuza pur și simplu această dovadă. Metoda era cu atât mai „ingenioasă“, cu cât acest tratament preferențial se aplica numai în favorul ortodoxiei; dela alte culte în ortodoxie trecerea se putea face fără nici o dovadă de acest fel.

Episcopia noastră dela Lugoj s'a vădit nevoită să intervină la Minister, și ultimul număr al „Sionului Românesc“ publică rezultatele acestei intervenții, care e bine să fie cunoscută și de alții, fiindcă are valoare generală. Prin adresa Nr. 9893 din 22 Martie 1939, Ministerul Cultelor face cunoscut Rezidentului Regal în ținutul Timiș următoarele: „Nu este necesar pentru trecerea dela un cult la altul, dovada că declarantul a achitat integral toate sarcinile materiale până la sfârșitul anului în care s'a făcut trecerea. Credem însă — continuă scrierea ministerială — că trebuie să se prezinte

Foiața „Unirii“

Raza de influință a unui Preot

Conceptia materialistă despre lume are influința cea mai nefastă atât asupra societății cât mai seamă asupra preotului.

Preotul, deși are la îndemână toate mijloacele de acțiune și de luptă spirituală, totuși mediul imbibat de materialism exercită asupra lui o considerabilă presiune, care tinde să-l desrădăcineze mai cu seamă din conștiința misiunii sale religios-politice.

Până când preoții în veacurile trecute se bucurau de prestigiul de a fi conducătorii vieții religioase și politice, clerul de azi sub presiunea laicismului, a masoneriei și a comunismului a cedat o parte din terenul care îi aparținea; adică și-a pierdut o bună parte din raza de influință. Lozincile răsunătoare ale laicismului și ale tuturor dușmanilor, sistemele de organizație și mai cu seamă calomniile și sentimentul neputinței ce i-s'a infiltrat, a opăcit idealul religios-politic, reducându-l mai mult la o existență numerică, situație dela care trebuie să se revină.

Oprimarea ce a îndurat-o clerul mai cu seamă dela protestantism încoace, n'avem cuvinte să o exprimăm. Masoneria și sateliții ei au produs mai mulți martiri Bisericii decât cele mai grozave persecuții, decât persecuția lui Dioclețian; împrejurare pe care noi nu o vom uita niciodată.

Oprimarea care abia acum a încetat pe câtăva vreme, ne dă ocazia să reflectăm asupra situației noastre. Care este și care trebuie să fie raza de influință a unui preot, pentruca Biserica să înflorească? Problema pusă nu se poate aprecia just decât de cei cari cred în spiritualitate și'n forțele ei inepuizabile.

Raza de influință a unui Preot nu poate fi limitată de nimeni și de nimic (ci numai orientată de normele Dreptului Canonic).

Raza de influință a unui preot este așa de mare cât de puternic este crezul lui în spiritualitate. Aceste sunt considerațiile cari trebuie să ne dea fiecăruia avântul pentru a învinge.

Înainte de asta numai cu două sute de ani, administrația, judecătoria și cele mai multe resorturi statale în cele mai multe țări apusene erau în mâinile clerului. Școlile și Universitatea la fel. Hegemonia științei și a conducerii totdeauna a fost de partea clerului.

Tânărul levit de astăzi se poate simți mândru de trecutul bimilenar al Bisericii, și de civilizația europeană care este a noastră.

Reflectând asupra razei de influință a unui preot trebuie într'adevăr să ne silim, ca ea să crească, să fie de proporții uriașe față de cea de azi și cea de pe vremile de grele opresiuni. Preotul, prin stăruința și darul dat, trebuie să tindă la o influință binefăcătoare cât se poate de puternică. Glasul nici unuia să nu se piardă din acel tunet, din acel glas de laudă și învățătură, pe care îl ridică clerul catolic, către omenire și către Cer.

* * *

A venit vremea să dăm de minciună toate calculele materialiste, ce s'au făcut asupra influinței ce o exercită în lume. Să asaltăm cu forțele spiritului și mijloacele tehnice materialismul, pentru a smulge succesul pe care trebuie să-l avem ca preoți în lume.

Tehnica pastorației moderne utilizează o multime de mijloace pe cari preotul de acum câteva decenii nu le cunoștea. În general mijloacele tehnice nu obosesc și nu împărțesc preotul, ci fac ca munca lui să fie pentru mulți oameni folositoare. Ii măresc raza de influință.

Din orarul de toate zilele a unui preot din țările apusene se poate desprinde, ce rol are spiritul și cel rol are tehnica în pastorație:

Dimineața: sculara la ora 6.

Rugăciunile de dimineață; S. Liturghie la ora 7.

Înainte de masă cateheză și lectură de cultură spirituală și generală.

După masă: continuarea lucrărilor, pregătirea conferințelor, apoi după ce au fost anunțate la vreme, citirea lor înaintea microfoniului pe care îl are în cameră, pentruca cercetările și lucrările lui să fie radiodifuzate pentru marele public.

Seara, între orele 9—10 se găsește în mijlocul grupărilor de Acțiune Catolică, unde se dă instrucția necesară. În decursul zilei, în timpul liber, își recitează breviarul.

În cameră pe masa de lucru are o mașină de scris, o mașină multiplicatoare și telefon. Învățătura ce o va da credincioșilor Dur

terului de stare civilă respectiv, o declarație autentică din care să rezulte recunoașterea autorității și obligația de a plăti în termenul prevăzut de art. 46 al. 1 din lege. Iar în ce privește acest „termen” de împlinire a obligației, același „Sion Românesc” reproduce ordinul Ministeriului de Interne (Direcțiunea Administrației de Stat) No. 125, 42 A. din 12 Oct. 1935, care precizează că obligația prevăzută de art. 46 din legea cultelor „urmează a fi îndeplinită în cvantumul și la termenele stabilite pentru membrii cultului părăsit, iar nu cu anticipație, adică în momentul depunerii declarației pentru părăsirea cultului; prin urmare scadențele de plată rămân celea stabilite pentru toată obștea credincioșilor din care cel în cauză a făcut parte”.

Preoții noștri vor ști, prin urmare, că orice încercare de alte interpretări a dispozițiilor legii este abuzivă și vor reacționa împotriva ei cu promptitudine, spre a se asigura pentru toți tratamentul egal și echitabil.

Să dăm fiecăruia ce este al său!

E bine, că se discută asupra modului, cum și poate îndeplini cineva mai bine misiunea lui slujitor al altarului.

Toți dorim o altă viață în familie, în patrie, în biserică. Simțim, că trebuie făcut ceva cât mai îngrabă în direcția aceasta. Se simte tot mai mult nevoia unei înviorări intense pe teren bisericesc. Cu lăncezeala nu mai merge. Trebuie o cântare nouă în sionul românesc. Într-o vreme, de unde să se înceapă lucrul? Cine să brăzdeze întâi? Cu cine se poate pleca la drum? Unde trebuie căutați lucrătorii harnici pentru via Domnului? În mănăstire, în chiliuțe singuratice aranjate după gust ori în căminuri familiare?

Iată atâtea întrebări, cari așteaptă răspuns serios. Viața noastră bisericească e de așa natură, încât putem spune că avem toate elementele necesare unei bune pastorații. Libertatea, ce se lasă clericului întru a decide

singur să fie preot celibe ori căsătorit, e aproape invidiată de alte popoare cu rit deosebit de al nostru. E vrednică de respectul tuturor această rânduială îngăduită de Biserică și se potrivește și cu firea noastră deosebită. Cel puțin între împrejurările de pân'acum.

Altfel fiecare stat preoțesc are anumite privilegii pentru cel încadrat în statul respectiv. Dar sunt și greutăți specifice statului său. Un singur lucru ni-se cere dela toți și anume: odată cu preoția să-și închine toată viața lui Isus. Doar și la sf. Liturgie zicem: „Pe noi înșine și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”. Preotul, indiferent de starea lui civilă, nu mai aparține lumii. S'a terminat cu balurile, mai ales cele mascate, cu convenirile sociale, făcute din trecere de vreme, sau cu astfel de ocupații, din care nici el personal, nici credincioșii nu se aleg cu un bun sufletesc. Când atâtea năcazuri și probleme așteaptă sprijinul necesar și rezolvarea cea mai favorabilă-adio distracțiilor nefolositoare și uneori dăunătoare bunului simț și moralei încălcate. Preotul e scos, ori mai bine zis oșebit sau ales dintre oameni. E ridicat peste oameni. E pus pentru înălțarea și nu pentru căderea alor săi. Idealul preoțesc cere de-a îngriji de orice oia, cât de amărită, așa ca: „Cel drept să mai facă dreptate, iar cel sfânt să se mai sfințească”.

Fără 'ndoială, că cei mai devotați păstori sufletești sunt *preoții călugări*. Nici că se poate închipui o viață mai ideală ca a lor. Viața de asceză și rugăciune atrage involuntar mulțimea credincioșilor, de aceea și'n misiuni vorbele călugărului captivează mai mult inimile, iar pe cei învățoași mai cu ușurință îi aduce la scaunul mărturisirii. Românul e atras aproape înconștient spre viața de mănăstire. Aleargă în orice năcazuri la călugări; fie chiar străini de neamul și religia lui! Câți nu merg și azi la „pateri”? Mănăstirile cu călugări învățați și devotați misiunii lor sunt cele mai bune răsadnițe, în preajma cărora lucrătorii harnici fac să incolțască și să se răspândiască în tot cuprinsul cea mai înălțată viață creștinească. În apus și azi toată viața spirituală e îndru-

mată, încurajată și conservată mare parte de mulțimea ordinelor călugărești.

Tot aceleași rezultate frumoase le poate avea în pastorație și *preotul necăsătorit*, fie celibe, fie văduv. Pregătiți în mod conștient și cu înclinări firești spre o viață singuratică, celibii au atâtea influență în predici, cateheze, sinoade, asociațiuni, mărturisiri, pelerinajii, cât și cei mai buni preoți familiați se simt atrași a-i urma pe cărările trasate de voința, energia și dragostea acelora, cari au lăsat toate pentru mărirea lui Dumnezeu și binele deaproapelui.

Ei sunt deschizătorii de drumuri noi în viața pastorală. În urma meditațiilor și rugăciunilor îndelungate, ei găsesc soluțiile cele mai favorabile pentru orice problemă religioasă. Urmăresc cu ochi de vultur pe cei cari, în numele rezultatelor pretinse științifice, cearcă să amăgiască masele, îndeosebi cele culte, și dau alarma când lupi îmbrăcați în piele de oaie se năpustesc cu furie asupra turmei. Devotați cetitului și scrisului, scotocesc prin hrisoave și cărți învechite sau literaturi străine tot ce contribuie la lămurirea adevărului, care singur ne poate liniști, înălța și'ndemna la o viață superioară.

Când acești stegari ai cuvântului viu și al scrisului sunt urmași fără discuții în sfaturile și îndrumările izvorâte din creerii lor frământați pe urma nopților de veghe e sigur, că hrana dată credincioșilor „e pâinea, din care dacă mănâncă cineva nu va flămânzi niciodată”.

Prin urmare trebuie încunjuțați acești preoți cu tot respectul, dragostea și devotamentul. Nu trebuie compătimiți sau primiți cu un semn al întrebării. Cu atât mai puțin nu trebuie nici reduși la zero, nici aduși la același numitor prin detragerea din vrednicile lor, sau calomniindu-i cu orice ocazie. Cine privește dela început cu dragoste și nu cu invidie aceste suflete evlavioase, dotate și cu daruri speciale, decât cele firești, se va simți îndemnat să presteze orice muncă pentru credincioșii săi. Pastorația foarte complicată dela orașe chiar pretinde astfel de suflete, cari prin o credință vie și-o convingere fermă și-au ales

nineca, o bate la mașină în prealabil și o trimite autorilor bolnavilor, celor din fabrici și celor ce nu pot s'o asculte la biserică. Preotul apusean eductează o foie de informație pentru credincioși, precum în fiecare an și un almanah care preciază toate evenimentele mai importante în acea regiune.

Dacă preotul este chemat să grijească reu bolnav la o distanță mare, își ia motocicletă care este în anticameră și în câteva minute se găsește la căpătâiul bolnavului, cu o zida de aur, pentru a-l spovedi și împărtăși S. Taine.

Mijloacele tehnice moderne fac minuni în pastorația dela oraș, dacă nu sunt întrebuite cu un pedantism sec, ci se țin cont de ceea ce spiritul să primeze, iar mijloacele să supună.

Într-o revistă franceză în fiecare număr citim următorul citat din Cervantes: „Les hommes exigent de l'esprit, tout comme les lettres”, ceea ce însemnează că armele cer spirit, precum scrisul. Armele în mâinile preotului și mai cu seamă în mâinile lui, trebuie să fie mânuite de el mai curat și mai puternic spirit pentru a învinge.

Dacă toate grupările, toate ideologiile exaltă spiritul de luptă, exaltă încrederea în forțele proprii, pentru a mări capacitatea de luptă, de ce să nu exaltăm și noi toate acele virtuți când „secerișul este bogat”. De ce să crească însufleșirea și curajul nostru în mărecoltei, a lucrului, a misiunii noastre și a problemelor de multe feluri, pe cari trebuie să le rezolvăm.

Munca noastră neobosită trebuie să ne dea cel mai puternic imbold de a tinde spre totalitarismul catolic, spre acea formulă *către toți* de conviețuire creștină, care să aducă o împărăție puternică spirituală pe pământ.

N'avem mijloace? Ba da. Avem în toate satele preoți! Noi avem poziții destul de puternice pentru a birui lumea. Preotul trebuie să prezinte rugăciuni, spiritul, o mare disciplină, o mare precizie în acțiunile întreprinse și o vedere de muncă în ansamblu. Ideea ansamblului, rugăciunile pentru lume și pentru credincioși, S. Taine, S. Liturgie, aceste pot fi marile transformatoare, cari trebuie să sfarme ideea unei raze mici de influență a muncii de preot.

Teedițele religioso-politice de cari trebuie să fie animat clerul, trebuie să răpească masele din nepăsare și să pregătească poporul, ca să fie apt pentru marile curente de reîncreștinare a Țării, a Europei și a lumii.

Raza de influență a unui preot, prin rugăciune, prin știință, prin scris, prin vorbiri trebuie să fie de un așa dinamism, încât să crească mereu până la stărpirea totală a *laicismului* și a tuturor curentelor cari vor să organizeze lumea în afară de Biserică.

Felician M. Soran

Taina marilor isbânzi

Pacea cea mai mare a fost și rămâne în veac: iubirea creștină, așa cum se vedește ea în adevărul ucenicilor al Domnului și apostolilor al evangheliilor sale. Acestora nu le rezistă

până în sfârșit decât o singură redută: răutatea diabolică. Numai cât, har Domnului, aceste-i ceva destul de rar și deaceia roadele apostolilor săvârșite din și cu iubire creștină, nu sunt numai doruri cucernice.

Dintre sute și mii de dovezi, ne oprim la una. La cea dată de-un tânăr preot membru al unei congregații misionare din Statele Unite — pe nume: *Părintele Tew* — care acum câțiva ani cât pe-acel să ia drumul Extremului Orient pentru a vesti cuvântul mântuirii. S'a răzgândit însă și, cu îngăduința mai marilor, a rămas să facă apostolii în patria sa americană. Și s'a apucat de lucru. S'a așezat la Greenhithe (statul Carolina de Nord) printre negrii neîncreștinați. Aci a ostenit propovăduind evanghelia lui Hristos și muncind și cu palmele, fără să fie ajutat de cineva afară de maică-sa, care, singură, i-s'a alăturat în griji și sărăcie. — Și vreme de trei ani n'a câștigat un singur suflet pentru Biserică Domnului.

Cu toate acestea nu s'a dat desnădejdi, nici n'a pus armele 'n culu. Dacă văzut că bogații nu-l ajută, s'a dat pe lângă muncitorii creștini săraci, și cu danile și brațele lor de muncă a clădit o bisericuță de cărămidă. Nu la multă vreme după aceea a isbutit să infiripe un mic nucleu de negri — adevărat „*tour de force*”, dată fiind repugnanța ce o inspiră albil negrilor din statele de sud ale Noului Continent.

Cu aceasta însă ghița a fost ruptă, iar P. Tew era tocmai omul care știa folosi această împrejurare, mai ales că se răzima pe o viață cheltuită din belșug în faptele celei mai impu-

partea cea mai bună, care nu se va lua dela dânșii.

Cu toate acestea nici *preotul cu familie* nu trebuie să-și plardă curajul, când se vede împresurat și de alte greutăți, decât ale celor necăsătorii. Familia înseamnă, adevărat, și griji materiale deosebite, dar pentru aceea nici cel necăsătorit nu trăește numai cu Duhul sfânt. Afară de aceea, în familie mai găsim și bucurii și chiar sprijin. Și-apoi greutățile materiale nu sunt de neînvinș. Mântuitorul zice: „Priviți crinul câmpului și paserile cerului..” Uneori nici sprijinul dat de preotese nu e de disprețuit. Excepțiile nu constituie regulă.

Prin femei mai ușor putem ajunge la captivarea și îndrumarea masselor. Ele sunt ca niște sentinele pururea treze, cari veghează atât la bunul mers al familiei proprii cât și a celorlalte familii. Cine aleargă mai mult la spovedanii, paraclise, posturi, bolnavi, nenorociți, decât femeile?!

Totul atârnă dela tactul, entuziasmul, stăruința și evlavlia preotului, care prin tovarășa vieții sale ori prin alte femei devotate vrea să pătrundă la inima credincioșilor săi. Un preot conștient de misiunea sa nu se lasă învins nici de greutatea, ce-o întâmpină chiar în familia sa, în loc să aibă sprijinul ei. În cazul acesta va avea sprijin nelimitat dela Cel de sus, dela frații din apropiere și chiar dela credincioșii proprii.

Firește, rezultatul întreg se resimte numai când vom activa, supraveghia, și nizul cu toții la locul unde suntem puși, fără a ne preocupa de ambiții, onoruri, recompense și în general de nimic altceva, decât de bunul mers al turmei încredințată pastorației noastre.

Leonte Oprișiu

† Card. Domenico Mariani. Duminecă, în 23 Aprilie c. a adormit în Domnul Card. Domenico Mariani, administratorul bunurilor S. Scaun. Senină și cucernică i-a fost moartea, întocmai ca cei 76 ani de viață che-

nătoare și mișcătoare iubiri creștine. Odată câștigată încrederea negrilor, au fost câștigați și pentru Hristos. „La Crăciun, anul trecut — scrie martorul ocular *M. Benziger* în revista *The Month* din Londra, nr. pe Februarie c. — la liturghia dela miezul nopții slujită în biserica Sf. Gavril, am văzut acești negri în genunchi, cu ochii așintii la chivot. Cincizeci de băieți și copile cântau imnuri și dădeau răspunsuri la sf. liturghie într-o latinească desăvârșită. A doua zi nu m'am putut stăpâni să nu asist din nou la slujbă și am fost mărturia aceleiași evlavii și a aceleiași călduri. Mi-se spusese că negrul e tâmpit, greu de cap și neinstare de învățătură; dar asistând la cateheză am rămas uimit de răspunsurile lor.”

Iubirea toate le poate. Dovadă și opera P. Tew, apostolul devotat al urgisiiților și disprețuiților negri care, pe lângă sărăcia lui, a știut să se facă luntre și punte numai să poată îmbrăca micuții turmei sale, să le facă rost de încălziminte, să-i învețe cum să umble în ele și să-i obișnuiască și cu spălatul. Toți cari au văzut acea „misiune între păgâni” și sutele de puradel după cari fugeau sdrențele, transformați în pul de catolici numai foc și pară sfântă, și iscușiți de să te tot miri nu pot (cum zice pomenitul d. M. Benziger) să nu întrezărească marele viitor ce așteaptă Biserica Romei și în acele părți ale Statelor Unite. — Asta grație iubirii apostolice care știe să se facă totul tuturora.

R. Negru

tuită integral în rugă și în trudă neîntreruptă pentru mărirea lui Dumnezeu. Într'adevăr rar s'a putut vedea o mai desăvârșită armonie a înălțimilor spirituale cu deplina pricepere gospodărească. Dela început, de când și-a isprăvit strălucitele studii teologice, și până în sfârșit a muncit în același egor: bunurile S. Scaun. A început ca mic funcționăraș pentruca, urcând mereu, să ajungă în 1935 Cardinal și conducător al întregului serviciu gospodăresc. Destoinicia lui o dovedește buna rânduială pe care a știut-o înstăpâni în această încurcată latură a vieții Vaticanului, ca și importante sporuri de milostenie și dărnici pe care S. Scaun le-a putut împărți în toate părțile lumii instituțiilor catolice și nevoiașilor din toate neamurile. — Și a rămas totuși, toată vremea, mai ales preot, râvnitor de mântuirea sufletelor. A predicat regulat în bisericile Romei, mai ales în Santa Maria della Pace și treizeci de ani în șir a catehizat, cu neîntrecută pricepere, în diferitele institute de învățământ. Trei volume puternice cuprind aceste cateheze care explică întreg catehismul lui Pius X într-o formă care a stârnit aplause și însuflețire generală. — Moartea nu poate fi pentru el decât încoronarea unei vieți sfinte, închinată în întregime Domnului și sufletelor.

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Lugojului a făcut mai nou următoarele schimbări în clerul eparhial: pâr. *Teodor Olteanu* din Ocna de Fier, a fost trecut la Vărădia, iar pâr. *Zaharie Brăharu* din Vărădia la Ocnele de Fier; pâr. *Cornel Bașiu* din Costeiu Mare a fost numit la Hălmeagiu; nouhirotoniții *Savu Mihălescu*, *Cornel Vucu* și *Laurențiu N. Vescan* au fost rânduiți la Fărliug (după ce titularul acestei parohii, pâr. *Ioan Ciortea* a fost trecut la Hutiaș), Honorici, respectiv Brad; pâr. *Coloman Sextius* din Jankowmost (Jugoslavia) a fost numit adm. parohial la Copăcele; clericii absolvenți *Sabin Turdeanu* și *Ioan Bele* au primit însărcinări la cancelaria episcopescă.

Capitulul lugojan are un membru nou. Ultimul număr al *Stionului Românesc* aduce știrea că în ședința capitulară din 21 Martie c., a fost numit canonic prebendat pâr. *Iustin Bora*, protopopul districtului Ulpia-Traiană. Nou numitul e dintre preoții încărungați în slujba altarului și a turmei credincioase, ostentând desinteresat și devotat, și totodată resemnat în voia lui Dumnezeu și a mai marilor ierarhici. — La mulți ani!

Ministrul de externe al României la Sf. Părinte. Săptămâna aceasta, Marți, d. *Grigore Gafencu*, ministrul de afaceri streine al țării noastre, a fost primit în audiență de Sf. Părinte Papa *Pius XII*. Tinerii noștri leviți din Pio Romeno au făcut reprezentantului României o caldă și însuflețită manifestație în sala Clementină. Supremul Pontific a acordat cu acest prilej dlui Gafencu marea distincție: Cordonul Ordinului Pius XI. Sfârșită această audiență, d. și dna Gafencu, precum și ambasadorul României, au fost primiți în audiență și de secretarul Vaticanului, Emin. Sa Card. Maglione care, apoi, s'a dus la ambasada României pentru a întoarce vizita d. Grigore Gafencu.

Locale. Dumineca viitoare, a Orbului, va predica în catedrală pâr. *Dr. Liviu Chinezu*, prof. de teologie.

— Dumineca trecută, după masă, *Reuniunea Mariană* a elevilor dela liceul de băieți „Sf. Vasile cel Mare” a dat, în Palatul Cultural, un drăguț festival religios-artistic. Punctul prin-

cipal a fost piesa localizată *Victima*, care a fost jucată cu pricepere și simț.

— Aseară marele artist, d. *V. Anton*, dela Teatrul Național din București, în turaj jubilar prin Ardeal, a jucat, cu trupa, în Palatul Cultural comedia *Glumele Destinului*, în plauze frenetice, ll. Sa *Dr. Victor Macaveiu* prezintă publicului pe valorosul artist, evocând amintiri scumpe și dragi de acum un sfert de veac. Cel elogiât a răspuns și dânșul mișcărilor emoționant.

Din ogorul „Agru“-lui. Ziua de Dumineca Tomii din acest an n'au s'o uitat în grabă bunii noștri credincioși din *Gurghiu*. Atunci s'a slujit în biserica parohială, cu mare fast și mulțumire sufletească generală, *căsătorialor șapte perechi de romi concubini*, cari în urma catehizării făcute și a muncii depuse de conducerea „Agru“-lui, au înțeles să primească binecuvântarea bisericii, prin mâinile pâr. *Iuliu Pop* din Sănmihaiu. Cele mai distinse persoane din *Gurghiu* au ținut să fie nași, în frunte cu preotul local, președintele „Agru“-lui, d. preot *Cornel Pop* și altă lume aleasă. La ieșirea din biserică, muzica romilor a întimpinat pe nașii și i-a petrecut până la casele parohiale, unde — în sala fostei școli confesionale — s'a servit nuntașilor o masă bogată, oferită de conducerea „Agru“-lui local. Muzică, cântec și dansuri țigănești executate de miri, toasturi și în urmă răspunsul mirelui *Rimba Ioan*, din partea căsătoriiților, au întregit și, completat programul zilei — Acum, se pregătește o nouă serie de romi pentru cununie și programul se va executa la fel, spre mulțumirea tuturor și lauda „Agru“-lui din *Gurghiu*. (Coresp.)

Congres agrist eparhial. Așezarea minieră *Lupeni* din jud. Hunedoarei (eparhia *Lugojului*) a fost aleasă să fie găzduitoare congresului din acest an al *Agrului* eparhial lugojene. Pomenita manifestație de credință avea loc în zilele de 3-4 Iunie c. și dată fiind cunoscuta pricepere a celor încredințați cu ranjarea acestor festivități, e de prevăzut că va isbuti splendid. — Doamne ajută!

Aviz. Cel cari doresc să ocupe în cadrul Serviciului Social de pe lângă Ținuturile *Marș Someș, Timiș*, funcțiunea de *secretar-dactilograf* la Căminul cultural județean, cu salariu până la 6300 lei lunar, vor înainta cererile lor însoțite de *actul de naștere, de școlaritate și eventual alte dovezi despre aptitudinile de licitatorului*, Direcțiunii Căminului cultural județean unde doresc să fie numiți, până la data de 12 Mai c. (*Astra, desp. Blaj*).

Capitulul Bobbian

No. 883-1939

Licitație imobiliară

Se face cunoscut celor interesați, că se vinde prin licitație publică benevolă *imobilul din Blaj*, strada Episcop *Ioan Lemény*, proprietatea Capitlului Bobbian, constător din loc de casă în întindere de 258 stj. □, cu o căsuță mică pe el.

Ofertele scrise se vor înainta Administrației Centrale Capitulare din Blaj în plic închis până la data de 16 Mai 1939, ora 12.

Deschiderea ofertelor se va face la ora 12, în ziua de 16 Mai, când ofertanții vor putea supralicita prin oferte verbale.

Capitulul Bobbian își rezervă dreptul, ca dintre ofertele înaintate să o aprobe pe care vrea, chiar dacă este mai mic prețul, eventual să nu aprobe pe nici una.

Dr. Victor Macaveiu
prepozit capitular